УДК [378.147:81:004:159]

Людмила Левицька
Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна
ORCID ID 0000-0003-3679-2372
levycka75@gmail.com

Любов Кібенко
Харківський державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна
ORCID ID 0000-0001-9183-7823
kibenkolubov57@gmail.com

Оксана Хміль
Державний торговельно-економічний університет/Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна
ORCID ID 0000-0003-2304-2273
o.khmil@knute.edu.ua

Ірина Малиновська
Державний торговельно-економічний університет/Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна
ORCID ID 0000-0002-0867-3715
i.malynovska@knute.edu.ua

РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Анотація. У статті автори поєднали теоретичний аналіз сучасних наукових підходів до розвитку емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти із емпіричною перевіркою ефективності авторської методики використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі вивчення іноземної мови**.** У процесі дослідження було використано потенціал комплексного, компетентнісного та системного наукових підходів. На основі аналізу наукової літератури й проведеного дослідження, яке базувалось на авторській методиці, було визначено педагогічний потенціал мультимедійних презентацій, платформ Quizlet, Quizlet Live, Wizer.me, LearningApps та інших цифрових сервісів у розвитку емоційного самоусвідомлення, саморегуляції, емпатії, рефлексії, соціальної взаємодії здобувачів вищої освіти. Досліджено динаміку показників емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти під час реалізації 13-тижневої методики іншомовного навчання з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. У дослідженні взяли участь 192 здобувачі трьох закладів вищої освіти України. Застосовано одногруповий квазіекспериментальний дизайн із повторним вимірюванням до і після реалізації методики. Для педагогічного оцінювання використано авторську анкету з 20 тверджень, об’єднаних у п’ять компонентів: емоційне самоусвідомлення, емоційна саморегуляція, емпатія, соціальні та комунікативні навички, навчальна мотивація і рефлексія. Відповіді оцінювали за п’ятибальною шкалою Лайкерта; загальний показник міг становити від 20 до 100 балів. Новизна дослідження полягає у створенні цілісної методики інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій у процес вивчення іноземної мови, яка поєднує цифрові, комунікативні та соціально-емоційні компоненти навчання й забезпечує комплексний розвиток емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти відповідно до сучасних вимог цифрової трансформації та інтернаціоналізації освітнього простору.

Ключові слова: іншомовна компетентність; інформаційно-комунікаційні технології; цифрові технології; професійна підготовка; іноземна мова; емоційний інтелект.

1. ВСТУП

© Людмила Левицька, Любов Кібенко, Оксана Хміль, Ірина Малиновська, 2026.

Безпрецедентні виклики останніх років, пов'язані з воєнними подіями в Україні, масштабною цифровізацією суспільства, стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, суттєво трансформували систему вищої освіти. Освітній процес опинився в умовах необхідності швидкої адаптації до нових форматів взаємодії, що актуалізувало пошук ефективних механізмів не лише забезпечення якості навчання, але й підтримки психологічного благополуччя здобувачів освіти. Особливої уваги потребує проблема розвитку емоційного інтелекту студентської молоді, оскільки сучасні соціальні та професійні умови вимагають від майбутніх фахівців не лише високого рівня фахової підготовки, а й здатності ефективно управляти власними емоціями, розуміти емоційні стани інших людей, демонструвати емпатію, емоційну стійкість та розвинені комунікативні навички.

У сучасному світі емоційний інтелект дедалі частіше розглядається як одна з ключових компетентностей XXI століття [1], [2]. Дослідження міжнародних організацій та роботодавців свідчать, що успішність професійної діяльності значною мірою залежить не лише від академічних знань, а й від рівня розвитку емоційної компетентності особистості [3]. Уміння працювати в команді, конструктивно вирішувати конфлікти, ефективно комунікувати в міжкультурному середовищі, адаптуватися до змін і долати стресові ситуації стають невід'ємними складовими професійної підготовки майбутніх фахівців. Особливого значення проблема розвитку емоційного інтелекту набуває в процесі вивчення іноземної мови. На відміну від багатьох інших навчальних дисциплін, іншомовна підготовка передбачає постійну міжособистісну взаємодію, обговорення соціокультурних питань, виконання комунікативних завдань, участь у дискусіях, рольових іграх та проєктній діяльності.

Варто зазначити, що використання інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) у процесі вивчення іноземної мови виходить далеко за межі традиційної передачі знань. Сучасні цифрові інструменти дозволяють моделювати автентичні ситуації міжкультурної комунікації, організовувати міжнародні онлайн-проєкти, забезпечувати взаємодію з носіями мови, використовувати мультимедійний контент для розвитку емоційної чутливості та формування навичок емоційного реагування в різних комунікативних ситуаціях. Завдяки цьому процес іншомовної підготовки набуває більш особистісно орієнтованого та емоційно значущого характеру. Слід підкреслити, що розвиток емоційного інтелекту засобами інформаційно-комунікаційних технологій відповідає сучасним тенденціям гуманізації освіти. У центрі освітнього процесу перебуває особистість здобувача освіти, його індивідуальні потреби, емоційний комфорт та можливості для самореалізації.

Попри значну кількість досліджень, присвячених проблемам цифровізації освіти, іншомовної підготовки та розвитку емоційного інтелекту, питання інтеграції цих напрямів залишається недостатньо розробленим. Особливої актуальності набуває пошук ефективних методик використання інформаційно-комунікаційних технологій для розвитку емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти під час вивчення іноземної мови. Існує певна суперечність між значним потенціалом сучасних інформаційно-комунікаційних технологій щодо формування емоційної компетентності та недостатнім рівнем методичного забезпечення цього процесу в практиці закладів вищої освіти.

Зазначене вище підкреслює необхідність проведення комплексних досліджень щодо використання інформаційно-комунікаційних технологій як засобу розвитку емоційного інтелекту здобувачів у процесі іншомовної підготовки. Особливо важливим є визначення педагогічних умов і цифрових інструментів, які сприятимуть формуванню здатності здобувачів освіти:

- усвідомлювати власні емоції та управляти ними в різних комунікативних ситуаціях;

- розпізнавати емоційні стани співрозмовників і демонструвати емпатію під час міжкультурної взаємодії;
- ефективно використовувати вербальні й невербальні засоби комунікації іноземною мовою;
- працювати в команді і брати участь у спільній проєктній діяльності в цифровому середовищі;
- використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для розвитку власної емоційної та комунікативної компетентності.

Узагальнюючи зазначимо, актуальність дослідження зумовлена потребою підготовки конкурентоспроможних фахівців, здатних успішно функціонувати в умовах цифрового суспільства і глобалізованого світу. Розвиток емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти у процесі вивчення іноземної мови засобами інформаційно-комунікаційних технологій створює передумови для формування особистості, здатної до ефективної професійної діяльності, міжкультурної комунікації та безперервного саморозвитку в умовах сучасних суспільних трансформацій.

Постановка проблеми. Стрімкий розвиток цифрових технологій, трансформація системи вищої освіти, процеси інтернаціоналізації освітнього простору та активне впровадження інноваційних педагогічних практик зумовлюють необхідність переосмислення підходів до професійної іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти. Вивчення іноземної мови створює широкі можливості для формування зазначених якостей, оскільки передбачає постійну міжкультурну взаємодію, розвиток рефлексивних умінь, соціально-емоційних навичок і комунікативної компетентності. Особливого значення ця проблема набуває в умовах використання ІКТ, які трансформують традиційну модель навчання та забезпечують персоналізацію освітнього процесу, інтерактивну взаємодію, колаборативне навчання й безперервний доступ до цифрових освітніх ресурсів. Онлайн-платформи, мультимедійні середовища, хмарні сервіси, мобільні застосунки, технології штучного інтелекту та адаптивні системи навчання створюють сприятливі умови для розвитку емоційної усвідомленості, саморефлексії, навичок співпраці, толерантності та міжкультурної компетентності здобувачів освіти. Водночас, незважаючи на значну кількість досліджень, присвячених цифровізації іншомовної освіти та розвитку емоційного інтелекту, питання їх комплексної інтеграції у процесі вивчення іноземної мови залишається недостатньо розробленим. Потребують подальшого наукового обґрунтування методологічні підходи, інструментарій використання інформаційно-комунікаційних технологій для розвитку емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти. У зв'язку з цим проведення комплексного аналізу сучасних цифрових практик, визначення їхнього потенціалу та розроблення ефективних моделей інтеграції ІКТ у процес іншомовної підготовки є актуальним завданням сучасної педагогічної науки та важливою передумовою формування конкурентоспроможного, емоційно компетентного й соціально відповідального фахівця.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз праць вітчизняних учених, зокрема В. Бикова [4], О. Спіріна [4], К. Осадчої [5], Л. Карташової та А. Гуржія [6], В. Кухаренка [7], А. Стрюка [8] та інших науковців, засвідчує зростаючий інтерес до використання цифрових технологій, онлайн-платформ, інтерактивних сервісів і мультимедійних ресурсів як ефективних засобів модернізації освітнього процесу та персоналізації навчання. Науковці підкреслюють, що інтеграція інформаційно-комунікаційних технологій створює нові можливості для розвитку комунікативної взаємодії, рефлексії, самостійної пізнавальної діяльності та формування соціально-емоційних компетентностей здобувачів освіти. Водночас значна кількість сучасних досліджень присвячена проблемі розвитку емоційного інтелекту як інтегративної характеристики особистості, що забезпечує ефективну міжособистісну комунікацію,

емоційну саморегуляцію, емпатію і психологічну стійкість. Сучасні дослідження зосереджені на вивченні ролі емоційного інтелекту у професійному становленні майбутніх фахівців. Зокрема М. Тесленко та І. Тесленко [9] обґрунтовують взаємозв'язок емоційного інтелекту із саморегуляцією здобувачів-психологів, підкреслюючи його значення для професійної готовності та міжособистісної взаємодії. І. Якимчук [10] визначає саморегуляцію як один із ключових чинників формування емоційної стійкості майбутніх педагогів, а С. Асатрян [11] акцентує увагу на необхідності інтеграції розвитку емоційного інтелекту у систему професійної підготовки здобувачів, пов'язуючи його з розвитком емпатії, стресостійкості, саморефлексії та комунікативної компетентності. У своєму дослідженні О. Лящ [12, с.151] розглядає розвиток емоційного інтелекту осіб юнацького віку як поетапний процес, що охоплює формування готовності до самопізнання та пізнання навколишнього світу, засвоєння знань про емоційну сферу особистості та значення емоцій у життєдіяльності людини, а також розвиток практичних умінь усвідомлювати власні цінності, долати стереотипні моделі поведінки й здійснювати свідоме управління емоційними станами.

Аналіз сучасних зарубіжних наукових ([13] − [20]) засвідчує, що розвиток емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти у процесі вивчення іноземної мови засобами інформаційно-комунікаційних технологій ґрунтується на комплексному використанні інноваційних педагогічних стратегій, спрямованих на активізацію комунікативної діяльності, рефлексивного мислення та соціально-емоційної взаємодії. Так, зокрема в дослідженні [13] автори проаналізували 39 емпіричних досліджень (6571 учасник) і встановили статистично значущий позитивний зв'язок між рівнем емоційного інтелекту та успішністю оволодіння другою/іноземною мовою. Найбільший вплив емоційний інтелект має на мовленнєву діяльність, комунікативну впевненість та подолання мовної тривожності. Автори дослідження [14] провели систематичний огляд 121 наукової праці і зробили висновки, що емоційний інтелект позитивно впливає на розвиток іншомовної комунікативної компетентності, академічної мотивації, усного мовлення, зниження мовної тривожності та підвищення ефективності навчання здобувачів університетів. У дослідженні [15] авторами доведено, що високий рівень емоційного інтелекту здобувачів корелює зі зниженням іншомовної тривожності, підвищенням упевненості під час іншомовного спілкування та покращенням результатів вивчення іноземної мови як іноземної. У метааналізі М. Дікмен (M. Dikmen) [16] було узагальнено результати 69 емпіричних досліджень, проведених у 14 країнах із загальною вибіркою 23 150 здобувачів освіти, з метою визначення взаємозв'язку між іншомовною тривожністю й успішністю вивчення англійської мови. Автор встановив сильний негативний зв'язок між рівнем іншомовної тривожності та мовленнєвою успішністю, а також довів, що найбільший негативний вплив на результати навчання мають тривожність під час аудіювання, тестування та говоріння. На підставі отриманих результатів зроблено висновок, що зниження рівня іншомовної тривожності є необхідною умовою підвищення ефективності іншомовної підготовки. Отримані результати є важливими для нашого дослідження, оскільки підтверджують значущість емоційних чинників у процесі вивчення іноземної мови. У дослідженні [17] автори довели, що емоційний інтелект не лише безпосередньо прогнозує мовленнєву успішність здобувачів освіти, а й чинить опосередкований вплив через підвищення готовності до іншомовної комунікації та зниження рівня нудьги під час вивчення іноземної мови. Зокрема встановлено, що вищий рівень емоційного інтелекту сприяє більшій готовності здобувачів до комунікації, що, своєю чергою, зменшує прояви навчальної нудьги та позитивно позначається на результатах мовленнєвої діяльності.

Важливим для нашого дослідження є розмежування понять «емоційний інтелект», «емоційна компетентність», «соціально-емоційна компетентність». Емоційний інтелект

трактується як здатність сприймати, розуміти, використовувати та регулювати власні й чужі емоції [18]. Автори дослідження зазначають, що емоційна компетентність є практичним проявом емоційного інтелекту і характеризує здатність ефективно застосовувати емоційні знання та навички у професійній й міжособистісній взаємодії [19]. Соціально-емоційні компетентності становлять ширшу систему знань, умінь, установок і моделей поведінки, що охоплює самосвідомість, саморегуляцію, соціальну обізнаність, навички взаємин та відповідальне прийняття рішень [20].

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні, експериментальній перевірці ефективності запропонованої авторської методики та дослідженні розвитку емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти в процесі вивчення іноземної мови засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання дослідження:

1. Проаналізувати сучасні наукові підходи до трактування поняття емоційного інтелекту та визначити його роль у процесі іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти в умовах цифровізації освітнього середовища.
2. Визначити, чи сприяють цифрові технології та інструменти (онлайн-платформи, мультимедійні ресурси, інтерактивні сервіси, дошки) розвитку емоційної саморегуляції, емпатії, рефлексії, навичок міжособистісної взаємодії у процесі іншомовного навчання.
3. Обґрунтувати перспективність методики інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій у процес вивчення іноземної мови з метою підвищення рівня емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти.

2. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Теоретичну основу дослідження становлять праці вітчизняних і зарубіжних науковців, присвячені проблемам розвитку емоційного інтелекту, цифровізації вищої освіти, іншомовної підготовки здобувачів освіти, формування іншомовної комунікативної компетентності та використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання іноземних мов. Концептуальні положення дослідження ґрунтуються на компетентнісному, комунікативному і цифровому підходах, що забезпечують інтеграцію соціально-емоційного розвитку здобувачів освіти з формуванням їхньої іншомовної комунікативної компетентності.

3. МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічним підґрунтям роботи є сучасні концепції емоційного інтелекту, теорії соціально-емоційного навчання, міжкультурної комунікації та цифрової педагогіки, які розглядають цифрові технології як ефективний інструмент розвитку емоційної саморегуляції, емпатії, рефлексії, критичного мислення, навичок професійної взаємодії. Особливу увагу приділено дослідженням, що обґрунтовують можливості інтеграції онлайн-платформ, мультимедійних ресурсів, інтерактивних цифрових сервісів у процес іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти.

Для емпіричної перевірки теоретичних положень було проведено анкетування здобувачів вищої освіти щодо особливостей використання інформаційно-комунікаційних технологій під час вивчення іноземної мови, їхнього впливу на розвиток емоційного інтелекту, комунікативної активності та міжособистісної взаємодії. Отримані результати опрацьовано із застосуванням методів статистичного аналізу, узагальнення, порівняння та інтерпретації емпіричних даних. Це дозволило визначити

педагогічний потенціал інформаційно-комунікаційних технологій у розвитку емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти та обґрунтувати практичні рекомендації щодо їх ефективного використання у процесі вивчення іноземної мови в умовах цифрової трансформації сучасної освіти.

4. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

4.1 Інформаційно-комунікаційні технології як засіб розвитку емоційного інтелекту під час вивчення іноземної мови.

Цифровізація сучасної вищої освіти сприяє не лише трансформації методів викладання іноземних мов, а й відкриває нові можливості для розвитку соціально-емоційних компетентностей здобувачів освіти. У сучасному науковому дискурсі цифрові технології розглядаються як важливий педагогічний інструмент формування емоційного інтелекту, що забезпечує розвиток емоційної саморегуляції, емпатії, рефлексії, комунікативної активності та міжкультурної взаємодії [6].

Проаналізувавши наукові дослідження [11], [16], [17] і спираючись на власний педагогічний досвід, хочемо підкреслити, що особливе місце у розвитку емоційного інтелекту займають мультимедійні презентації, які сьогодні виконують функцію універсального дидактичного та комунікативного інструмента. Їх використання забезпечує структуроване подання навчального матеріалу, поєднання текстових, аудіальних, візуальних та інтерактивних компонентів, що сприяє підвищенню емоційної залученості здобувачів освіти й активізації їхньої пізнавальної діяльності. Використання відеофрагментів, інфографіки, інтерактивних схем, ситуаційних діалогів і цифрових історій дозволяє створювати позитивне емоційне середовище, яке стимулює розвиток емпатії, навичок інтерпретації емоцій співрозмовника та міжкультурної чутливості. На етапах закріплення та повторення навчального матеріалу мультимедійні презентації забезпечують інтеграцію інтерактивних вправ, тестових завдань, мовленнєвих ситуацій та рефлексивних елементів, що сприяє не лише засвоєнню лексико-граматичного матеріалу, а й розвитку емоційної усвідомленості.

Одним з найбільш ефективних цифрових інструментів розвитку емоційного інтелекту під час вивчення іноземної мови є платформа Quizlet, яка поєднує принципи адаптивного навчання, персоналізації та гейміфікації освітнього процесу. Використання цифрових флеш-карток (Рис.1) дозволяє організувати індивідуалізоване навчання, у процесі якого здобувач освіти самостійно визначає темп роботи, оцінює власні досягнення та контролює процес засвоєння матеріалу.

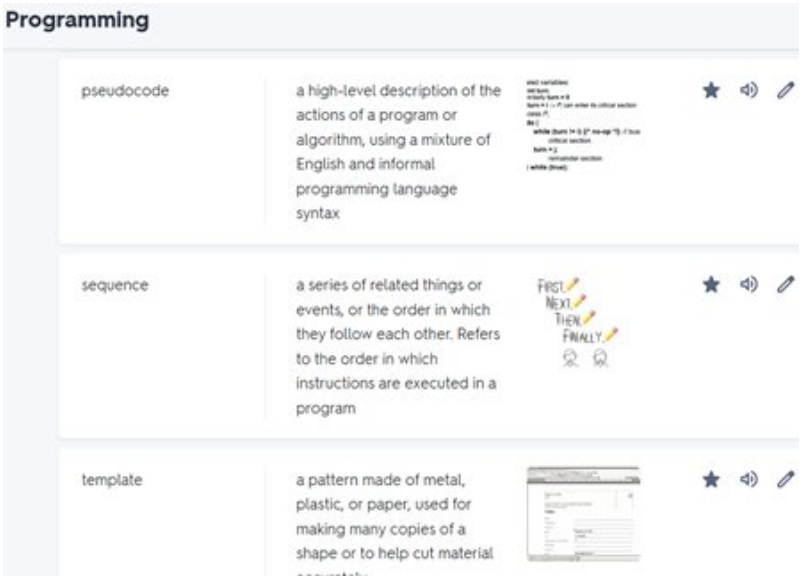

Рис. 1. Перелік флеш-карт у програмі Quizlet (створено автором Л. Левицькою)

Особливий інтерес становлять інтерактивні режими Learn, Write, Spell та Test, які реалізують принцип адаптивного навчання. Система автоматично визначає рівень засвоєння окремих лексичних одиниць, пропонує повторення складного матеріалу та забезпечує персоналізований зворотний зв'язок. Подібна модель навчання знижує рівень іншомовної тривожності, формує впевненість у власних можливостях та сприяє розвитку позитивної академічної самооцінки, що є важливими компонентами емоційного інтелекту.

Вагомий потенціал для розвитку емоційної компетентності має режим Quizlet Live, який функціонує за принципом Student Response System. Робота в командах, спільне прийняття рішень, взаємодопомога та досягнення спільної мети сприяють розвитку емпатії, навичок співробітництва, відповідальності та ефективної міжособистісної комунікації англійською мовою. Елементи гейміфікації створюють позитивний емоційний фон, підвищують мотивацію та стимулюють активну участь здобувачів освіти у навчальному процесі.

Не менш ефективним засобом розвитку емоційного інтелекту є платформа Wizer.me, яка дозволяє створювати інтерактивні цифрові робочі аркуші, інтегруючи текстові, аудіо-, відео- та графічні матеріали. Використання відкритих запитань, дискусійних завдань, вправ на встановлення відповідностей, творчих проєктів та візуального моделювання стимулює розвиток критичного мислення, рефлексії та емоційної інтерпретації інформації.

Важливе місце серед сучасних інформаційно-комунікаційних технологій посідає платформа LearningApps, створена науковцями університетів Швейцарії та Німеччини. Завдяки багатомовному інтерфейсу, великій кількості інтерактивних шаблонів і можливості створення власних вправ вона ефективно інтегрується у процес вивчення іноземної мови. Застосування вправ на встановлення відповідностей, класифікацію, сортування, побудову логічних зв'язків, інтерактивних ігор та візуальних завдань сприяє розвитку когнітивної гнучкості, концентрації уваги, емоційної саморегуляції та комунікативної активності.

Узагальнюючи зазначимо, інтеграція мультимедійних презентацій, платформ Quizlet, Wizer.me, LearningApps та інших інформаційно-комунікаційних технологій у процес вивчення іноземної мови створює комплексне цифрове освітнє середовище, спрямоване не лише на розвиток іншомовної комунікативної компетентності, а й на формування емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти. Використання

інтерактивних, адаптивних і персоналізованих цифрових інструментів забезпечує розвиток емпатії, рефлексії, емоційної саморегуляції, комунікативної культури та міжкультурної компетентності, що відповідає сучасним вимогам професійної підготовки конкурентоспроможного фахівця в умовах цифрового суспільства.

4.2 Методи інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій у процес іншомовної підготовки з метою підвищення емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти

Для визначення ефективності інтеграції цифрових технологій у процес іншомовної підготовки та їхнього впливу на розвиток емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти було проведено емпіричне дослідження у формі онлайн-опитування учасників освітнього процесу. У дослідженні взяли участь 192 респонденти, серед яких здобувачі вищої освіти, а саме Львівського національного університету імені Івана Франка (54 здобувачі), Харківського державного біотехнологічного університету (73 здобувачі), Державного торговельно-економічного університету/Київського національного торговельно-економічного університету (65 здобувачів). Вибір здобувачів вищої освіти з різних закладів освіти та різних регіонів України був зумовлений необхідністю забезпечення репрезентативності дослідження, що дало можливість охопити різні освітні середовища при використанні однакових цифрових технологій. Такий підхід дозволив мінімізувати вплив локальних факторів на результати дослідження та отримати більш об'єктивну оцінку взаємозв'язку між використанням інформаційно-комунікаційних технологій і розвитком емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти. На нашу думку, це підвищує достовірність отриманих результатів, розширює можливості їх екстраполяції на ширшу сукупність здобувачів вищої освіти та підтверджує універсальність педагогічного потенціалу інформаційно-комунікаційних технологій як засобу розвитку емоційного інтелекту під час вивчення іноземної мови. У процесі дослідження та експерименту здобувачі протягом першого семестру використовували мультимедійні презентації та додатки Quizlet, Wizer.me та Learnin з метою визначення педагогічної ефективності інформаційно-комунікаційних технологій у розвитку емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти під час вивчення англійської мови, було розроблено та реалізовано поетапну методику, що охоплювала повний навчальний семестр (13 навчальних тижнів). Методика передбачала послідовне використання цифрових освітніх платформ Quizlet, Quizlet Live, Wizer.me, LearningApps та мультимедійних презентацій, інтегрованих у практичні та самостійні види роботи. Основною метою експерименту було не лише підвищення рівня іншомовної комунікативної компетентності, а й цілеспрямований розвиток ключових компонентів емоційного інтелекту здобувачів освіти, а саме: емоційного самоусвідомлення, саморегуляції, емпатії, соціальної взаємодії, рефлексії і внутрішньої навчальної мотивації. Запропонована авторська методика ґрунтувалась на принципах поступового ускладнення навчальної діяльності та послідовного розвитку емоційних компетентностей.

Перший етап («Адаптація», 1–2 тижні) був спрямований на формування позитивного емоційного ставлення до цифрового навчального середовища та зниження іншомовної тривожності. Використання мультимедійних презентацій і флеш-карток Quizlet забезпечувало індивідуалізацію навчання, створювало ситуацію успіху та сприяло розвитку емоційного самоусвідомлення. Очікуваним результатом цього етапу було підвищення впевненості здобувачів у власних іншомовних можливостях і зменшення психологічного дискомфорту під час комунікації англійською мовою.

Другий етап («Практика», 3–7 тижні) передбачав активне використання режиму Quizlet Live, який базується на принципах колективної взаємодії та гейміфікації. Основною метою було формування емпатії, розвитку навичок командної роботи, відповідальності за спільний результат і ефективної міжособистісної комунікації. Очікувалось, що спільне виконання інтерактивних завдань позитивно вплине на розвиток соціально-емоційних компетентностей та підвищить рівень навчальної мотивації.

Третій етап («Рефлексія», 8-9 тижні) реалізовувався за допомогою платформи Wizer.me, яка дозволяє створювати інтерактивні робочі аркуші, відкриті запитання та творчі завдання. Його метою було формування навичок саморефлексії, критичного осмислення власної навчальної діяльності, розвитку емоційної саморегуляції та здатності оцінювати власні досягнення. Передбачалось, що персоналізований цифровий зворотний зв'язок сприятиме підвищенню емоційної стійкості та академічної самооцінки здобувачів освіти.

Четвертий етап («Інтеграція», 10-11 тижні) поєднував використання LearningApps, проєктних технологій та групових інтерактивних завдань. Основною метою було формування соціальних навичок, міжкультурної комунікації, розвитку когнітивної гнучкості та здатності конструктивно взаємодіяти в іншомовному середовищі. Очікуваним результатом цього етапу стало підвищення рівня комунікативної компетентності та емоційної зрілості здобувачів.

Заключний етап («Підсумок», 12-13 тижні) передбачав комплексне використання всіх цифрових сервісів для узагальнення отриманих результатів та оцінювання рівня сформованості емоційного інтелекту. Його метою було визначення динаміки розвитку емоційної компетентності й іншомовної комунікативної діяльності здобувачів освіти. Очікувалось формування стійкої внутрішньої мотивації до вивчення іноземної мови, підвищення рівня саморегуляції, емпатії, рефлексії та готовності до ефективної професійної комунікації в цифровому та міжкультурному середовищі.

Запропонована авторська методика розглядає інформаційно-комунікаційні технології не лише як засіб навчання англійської мови, а як комплексний педагогічний інструмент розвитку емоційного інтелекту, що забезпечує інтеграцію когнітивних, комунікативних та соціально-емоційних компонентів професійної підготовки здобувачів вищої освіти.

Для забезпечення об'єктивності результатів усі учасники проходили діагностування рівня емоційного інтелекту двічі: на початку експерименту (констатувальний етап) та після завершення впровадження комплексу інформаційно-комунікаційних технологій (контрольний етап). Для комплексного оцінювання рівня розвитку емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти використовувався інтегральний показник емоційного інтелекту (ІПЕІ), який відображає узагальнений рівень сформованості ключових емоційних компетентностей особистості. ІПЕІ визначався як сума балів за всіма 20 твердженнями анкети. Показник кожного компонента розраховувався як сума відповідей за чотирма відповідними твердженнями та міг становити від 4 до 20 балів. Загальний інтегральний показник визначався шляхом підсумовування результатів п’яти компонентів і перебував у діапазоні від 20 до 100 балів. Вищий результат відповідав вищому рівню сформованості досліджуваних емоційних компетентностей:

1) емоційне самоусвідомлення – здатність розпізнавати та усвідомлювати власні емоції;
2) емоційна саморегуляція – уміння контролювати власні емоційні реакції та адаптувати поведінку до навчальної ситуації;
3) емпатія – здатність розуміти емоційний стан інших учасників комунікації;

4) соціальні (комунікативні) навички – здатність до конструктивної взаємодії, співпраці та вирішення комунікативних ситуацій;
5) навчальна мотивація та рефлексія – прагнення до саморозвитку, самооцінювання й аналізу власної навчальної діяльності.

Вибір компонентів інтегрального показника емоційного інтелекту зумовлений поєднанням сучасних теоретичних моделей емоційного інтелекту та специфікою іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти в цифровому освітньому середовищі. Під час конструювання показника було враховано положення моделі здібностей Mayer–Salovey–Caruso [18], відповідно до якої ключовими складниками емоційного інтелекту є усвідомлення, розуміння та регуляція емоцій, а також концепції D. Goleman [21], який підкреслює важливість емпатії, соціальної взаємодії, мотивації та особистісної адаптивності. Водночас інтегральний показник був адаптований до педагогічного контексту дослідження, оскільки його основною метою було оцінювання тих складових емоційного інтелекту, які безпосередньо проявляються під час вивчення іноземної мови із застосуванням цифрових технологій. Обрані п'ять компонентів є взаємодоповнювальними і відображають як внутрішньоособистісний, так і міжособистісний виміри емоційного інтелекту. Важливо відзначити, що для оцінювання рівня сформованості емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти було використано авторський діагностичний інструментарій, розроблений шляхом теоретичного узагальнення та змістової адаптації окремих положень поширених психодіагностичних методик дослідження емоційного інтелекту: Wong and Law Emotional Intelligence Scale (WLEIS) і Trait Emotional Intelligence Questionnaire (TEIQue). Під час формування діагностичних тверджень враховувались такі конструкти, як усвідомлення власних емоцій, розпізнавання емоцій інших людей, регуляція й конструктивне використання емоцій, емпатія та соціальна взаємодія. Для забезпечення відповідності предмету дослідження інструментарій було доповнено авторським блоком, спрямованим на оцінювання навчальної мотивації і рефлексії в умовах іншомовної підготовки.

Узагальнюючи зазначене, запропонований інтегральний показник розроблено відповідно до мети дослідження як інструмент педагогічного оцінювання розвитку емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти в умовах використання інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечує комплексне оцінювання тих емоційних компетентностей, які найбільшою мірою визначають ефективність іншомовної комунікації, співпраці, саморегуляції та навчальної активності здобувачів вищої освіти в умовах використання цифрових технологій.

Оцінювання кожного компонента здійснювалось за результатами анкетування здобувачів освіти із використанням 20 тверджень за п'ятибальною шкалою Лайкерта, де:

- 1 бал – повністю не погоджуюсь;
- 2 бали – переважно не погоджуюсь;
- 3 бали – частково погоджуюсь;
- 4 бали – погоджуюсь;
- 5 балів – повністю погоджуюсь.

Авторська анкета пройшла теоретичне і змістове обґрунтування, однак її повна психометрична валідизація, зокрема перевірка факторної структури, конвергентної валідності, стабільності результатів не проводилась. Тому отриманий ІПЕІ інтерпретується як дослідницький показник педагогічного оцінювання, а не як стандартизований психодіагностичний індекс. Використання авторських інструментів з належним теоретичним і змістовим обґрунтуванням є поширеною практикою в педагогічних емпіричних дослідженнях, якщо їхні методологічні обмеження чітко окреслено. Експеримент був орієнтований на розвиток рефлексивної складової емоційного інтелекту та міжкультурної комунікації. Протягом 1 семестру під час занять

з іноземної мови активно використовувались вищезазначені цифрові інструменти:

- мультимедійні презентації;
- Quizlet та Quizlet Live;
- Wizer.me;
- LearningApps;
- групові проєкти іноземною мовою;
- цифрові дискусії та рефлексивні щоденники.

Особлива увага приділялась розвитку здатності здобувачів усвідомлювати власні емоційні стани під час іншомовної комунікації, конструктивно реагувати на труднощі та здійснювати самооцінювання власної навчальної діяльності.

Таблиця 1.

Результати здобувачів Львівського національного університету

Показник	До експерименту	Після експерименту
Інтегральний показник EI	63 бали	79 балів
Приріст	+16 балів	

Найбільше покращення спостерігалось за компонентами:

- рефлексія (+28%);
- емпатія (+24%);
- навчальна мотивація (+21%).

Отримані результати свідчать, що інтерактивні цифрові технології значно підвищують рівень емоційної залученості здобувачів та формують позитивне ставлення до іншомовного спілкування.

Таблиця 2.

Результати здобувачів Харківського державного біотехнологічного університету

Показник	До експерименту	Після експерименту
Інтегральний показник EI	61 бали	77 балів
Приріст	+16 балів	

Найбільш виражені позитивні зміни були зафіксовані в компонентах:

- саморегуляція (+30%);
- емоційне самоусвідомлення (+23%);
- соціальні (комунікативні) навички (+20%).

Студенти продемонстрували зниження рівня комунікативної тривожності та більш високий рівень впевненості під час виконання іншомовних завдань.

Таблиця 3.

Результати здобувачів Державного торговельно-економічного університету

Показник	До експерименту	Після експерименту
Інтегральний показник EI	64 балів	79 балів
Приріст	+15 балів	

Найбільші позитивні зміни спостерігались за компонентами:

- емпатія (+31%);
- соціальні навички (+27%);
- комунікативна активність. Позитивні зміни спостерігались за компонентом соціальних (комунікативних) навичок, які передбачають *комунікативну активність* (+25%).

Кожен компонент інтегрального показника оцінювався за сукупністю поведінкових індикаторів. Так компонент «емоційна саморегуляція» мав індикатори емоційної стійкості (стресостійкості), а компонент «соціальні навички» – індикатори комунікативної активності та ефективності міжособистісної взаємодії. Отримані результати підтверджують, що інтерактивні форми роботи та цифрові технології

сприяють формуванню відкритої комунікативної поведінки і розвитку емоційної компетентності.

Порівняльний аналіз результатів трьох ЗВО продемонстрував стабільне зростання інтегрального показника емоційного інтелекту після впровадження комплексу інформаційно-комунікаційних технологій. Середній інтегральний показник емоційного інтелекту зріс з 62,7 до 79,0 балів, що відповідає приросту 16,3 бали (≈26%). Варто зазначити, що статистичне опрацювання результатів здійснювали з використанням пакета IBM SPSS Statistics. Для аналізу отриманих даних використовували методи описової статистики (середні значення, абсолютний та відносний приріст показників), що дозволило нам оцінити динаміку інтегрального показника емоційного інтелекту до та після впровадження авторської методики. Для перевірки статистичної значущості змін використовувались відповідні методи порівняльного аналізу даних до/після експерименту, що дозволило підтвердити достовірність виявленої позитивної динаміки. Важливо відзначити, що дослідження мало одногруповий квазіекспериментальний дизайн із повторним вимірюванням і не передбачало контрольної групи. Вибір одногрупового квазіекспериментального дизайну був зумовлений специфікою організації освітнього процесу в закладах вищої освіти України в умовах воєнного стану, адже формування окремих контрольної та експериментальної груп могло призвести до створення нерівних освітніх умов для здобувачів, оскільки частина здобувачів була б позбавлена можливості працювати за методикою, яка потенційно сприяє розвитку їхніх професійних та соціально-емоційних компетентностей. Крім того, освітній процес у досліджуваний період характеризувався змішаними і дистанційними формами навчання, нерівномірною відвідуваністю занять через безпекову ситуацію, повітряні тривоги, тимчасові переміщення здобувачів і викладачів, а також частими змінами організації навчання. За таких умов забезпечити еквівалентність контрольної й експериментальної груп та мінімізувати вплив зовнішніх чинників було методологічно складно. Саме тому всі учасники дослідження були залучені до реалізації єдиної освітньої методики, а отримані результати інтерпретуються як оцінювання динаміки показників до та після її впровадження, без претензії на встановлення однозначного причинно-наслідкового зв'язку.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

У статті авторами здійснено науковий аналіз дефініцій «емоційний інтелект», «іншомовна комунікативна компетентність» у контексті сучасної професійної підготовки здобувачів вищої освіти. На основі узагальнення вітчизняних і зарубіжних наукових підходів встановлено, що емоційний інтелект є інтегративною характеристикою особистості, яка поєднує емоційне самоусвідомлення, саморегуляцію, емпатію, соціальну взаємодію, рефлексію та внутрішню мотивацію до навчання. Саме ці компоненти забезпечують ефективне функціонування особистості в іншомовному комунікативному середовищі та сприяють успішній професійній самореалізації в умовах цифрового суспільства. У роботі обґрунтовано твердження, що інформаційно-комунікаційні технології слід розглядати не лише як засіб модернізації процесу вивчення іноземної мови, а й як ефективний інструмент розвитку соціально-емоційних компетентностей здобувачів освіти. Інтерактивні цифрові платформи, адаптивні системи навчання, мультимедійні ресурси та елементи гейміфікації можуть сприяти створенню психологічно комфортного освітнього середовища, стимулювати активну міжособистісну взаємодію, підвищувати навчальну мотивацію та формувати позитивний емоційний досвід освітньої діяльності. Результати проведеного дослідження засвідчили позитивну динаміку розвитку ключових компонентів емоційного інтелекту в умовах

інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій у процес вивчення іноземної мови. За результатами емпіричного дослідження, проведеного серед 192 здобувачів вищої освіти, встановлено стійку позитивну динаміку інтегрального показника емоційного інтелекту. До початку експерименту середній рівень розвитку емоційного інтелекту становив 62,7 бали, що відповідає середньому рівню сформованості емоційних компетентностей, тоді як після завершення експериментальної роботи показник зріс до 79,0 балів, тобто на 16,3 бали (майже 26 %). Найбільш виражені позитивні зміни спостерігались у розвитку емоційної саморегуляції, емпатії, рефлексії, соціальних навичок та внутрішньої навчальної мотивації. Отримані результати дають підстави вважати, що комплексне поєднання персоналізованого навчання, адаптивного цифрового зворотного зв'язку та гейміфікації може сприяти формуванню позитивного емоційного клімату, активізації пізнавальної діяльності та розвитку готовності здобувачів освіти до співпраці й саморозвитку. *Перспективи подальших досліджень* полягають у проведенні повної психометричної перевірки розробленого авторського інструментарію, зокрема оцінюванні його внутрішньої узгодженості, факторної структури, конвергентної валідності, стабільності результатів повторного вимірювання емоційного інтелекту у здобувачів ЗВО в процесі вивчення іноземної мови.

ДЕКЛАРАЦІЯ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕРАТИВНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА ТЕХНОЛОГІЙ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬ ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ПРОЦЕСІ НАПИСАННЯ

Під час підготовки рукопису автори використовували інструменти генеративного штучного інтелекту для вдосконалення академічного викладу деяких фрагментів тексту. Інструменти штучного інтелекту не використовувались для генерування, фальсифікації або модифікації емпіричних даних та результатів дослідження. Усі матеріали, підготовлені із застосуванням технологій штучного інтелекту, були перевірені, відредаговані та схвалені авторами. Автори несуть повну відповідальність за оригінальність, точність, достовірність і цілісність змісту рукопису.

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів щодо проведення дослідження, підготовки і публікації цієї статті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

[1] N. Sánchez-Álvarez, M.Berrios Martos, N. Extremera. «A meta-analysis of the relationship between emotional intelligence and academic performance in secondary education: A multi-stream comparison». *Frontiers in psychology*. 2020. 11. 1517. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.01517.

[2] А.В.Моргун. «Роль емоційного інтелекту в соціальних комунікаціях: нові виміри професійної взаємодії в освітньому просторі». *Інноваційна педагогіка.* 2025. Вип.26(2). С.98-105. https://doi.org/10.32782/ip/86.2.18.

[3] Y.Shengyao, L.Xuefen, H. Jenatabadi, N. Samsudin, K. Chunchun, Z. Ishak. «Emotional intelligence impact on academic achievement and psychological well-being among university students: the mediating role of positive psychological characteristics». *BMC psychology*. 2024.12(1), 389. Дата звернення: Чер, 14, 2026

[4] V. Yu. Bykov, O. M. Spirin, S. M. Ivanova, T. A. Вакалюк, І. С. Мінтій, А. В. Кільченко . «Scientometric Indicators for Evaluating the Effectiveness of Pedagogical Research of Scientific Institutions and Educational Institutions». *Information Technologies and Learning Tools.* 2021. № 86(6). pp. 289-312. doi:10.33407/itlt.v86i6.4656.

[5] K. Osadcha, V.Osadchyi, V. Kruglyk, O.Spirin. «Analysis and Summarization of the Experience of Developing Adaptive Learning Systems in Higher Education». In Proceedings of the 1st Symposium on Advances in Educational Technology. 2022. Volume 2: AET; ISBN 978-989-758-558-6, SciTePress, pages 208-215. https://doi.org/10.5220/0010930000003364.

[6] L. A. Kartashova, A. M. Gurzhii, V. O. Zaichuk. T. M. Sorochan, F. M. «Zhuravlev Digital Twin of an Educational Institution: An Innovative Concept of Blended Learning». *Proceedings of the 1st Symposium on Advances in Educational Technology (AET 2020).* Cham : SciTePress, 2020. Vol. 2. P. 300–310. DOI: https://doi.org/10.5220/0010931100003364.

[7] V. Kukharenko, V. Shunevych, H. Kravtsov. «Distance Course Examination»**.** *Educational Technology Quarterly***.** 2022. Vol. 2022. № 1. 1-19. https://doi.org/10.55056/etq.4.

[8] О. М. Маркова, С. О. Семеріков, А. М. Стрюк «Хмарні технології навчання: походження». *Інформаційні технології та засоби навчання*. 2015. 46(2). с. 29–44. https://doi.org/10.33407/itlt.v46i2.1234 .

[9] М. М. Тесленко, І. В. Тесленко. «Емоційний інтелект у структурі саморегуляції здобувачів-психологів». *Наукові записки. Серія: Психологія*.2024. Вип.1. С.155–162. https://doi.org/10.32782/cusu-psy-2024-1-21.

[10] І. Якимчук. «Саморегуляція як чинник формування емоційної стійкості у майбутніх педагогів». *Вісник Національного університету оборони України.* 2021. Вип.63(5). С.141–147. https://doi.org/10.33099/2617-6858-2021-63-5-141-147.

[11] С. Асатрян. «Особливості розвитку та формування емоційного інтелекту у здобувачів-психологів». *Слобожанський науковий вісник. Серія Психологія.* 2025. Вип.1. С.7-11 https://doi.org/10.32782/psyspu/2025.1.1.

[12] О. П. Лящ. «Особливості взаємозв‘язку емоційного інтелекту та міжособистісної взаємодії юнаків». *Наукові записки. Національного університету «Острозька академія». «Психологія».* 2016. Вип. 4. С. 148–161. [Електронний ресурс]. Доступно: https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/7516/1/16.pdf Дата звернення: Тра, 14, 2026

[13] Y. Wang, F. Liu. «Emotional intelligence and second/foreign language achievement: A meta-analytic review». *Language Teaching Research*. 2023. Vol. 30(1). pp.449-469 https://doi.org/10.1177/13621688231152627.

[14] G.Deepika, J. Mary Jennifer. «Emotional intelligence and English as a second/foreign language learning: A systematic review using TCCM framework». *Frontiers in Psychology*. 2025. Vol.16. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2025.1722555.

[15] K.Shao, W.Yu, Z.Ji «An exploration of Chinese EFL students' emotional intelligence and foreign language anxiety». *The Modern Language Journal*. 2013. https://doi.org/10.1111/j.1540-4781.2013.12042.x.

[16] M. Dikmen. «EFL learners" foreign language learning anxiety and language performance: A meta-analysis study». *International Journal of Contemporary Educational Research.* 2021. Vol.8(3). 206-222. https://doi.org/10.33200/ijcer.908048.

[17] R.Wang, Q. Xu. «Emotional intelligence and language learning performance of EFL learners in China: chain mediating effects of willingness to communicate and foreign language learning boredom». *Frontiers in Psychology*. 2026. Vol.16. 1702948. https://doi.org/ 10.3389/fpsyg.2025.1702948.

[18] J. Mayer , P. Salovey, D. Caruso. «Emotional intelligence meets traditional standards for an intelligence»**.** *Intelligence.* 1999. Vol. 27*(*4). 267–298. https://doi.org/10.1016/S0160-2896(99)00016-1

[19] K. Saarni. «Emotional competence: a developmental perspective». In: Bar-On, R., Parker, JDA (eds.). Handbook of Emotional Intelligence. San Francisco, California, USA: Jossey-Bass; 2000. pp. 68–91.

[20] N. Gandía-Carbonell, C. Molla-Esparza, S. Lorente, P. Viguer, J.-M. Losilla. «Strategies to assess and promote the socio-emotional competencies of university students in the socio-educational and healthcare fields: A scoping review». *PLOS ONE*. 2025. Vol.20(5). e0324531. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0324531.

[21] D. Goleman. «Emotional Intelligence». New York: Bantam Books. 1995.

Матеріал надійшов до редакції 22.07.2026 р.

THE DEVELOPMENT OF EMOTIONAL INTELLIGENCE AMONG HIGHER EDUCATION STUDENTS THROUGH FOREIGN LANGUAGE LEARNING USING INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

Liudmyla Levytska
Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, Ukraine
ORCID ID 0000-0003-3679-2372
levycka75@gmail.com

Liubov Kibenko
Kharkiv State University of Biotechnology, Kharkiv, Ukraine
ORCID ID 0000-0001-9183-7823
kibenkolubov57@gmail.com

Oksana Khmil
State University of Trade and Economics/Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv, Ukraine
ORCID ID 0000-0003-2304-2273
o.khmil@knute.edu.ua

Iryna Malynovska
State University of Trade and Economics/Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv, Ukraine
ORCID ID 0000-0002-0867-3715
i.malynovska@knute.edu.ua

Abstract. In this article, the authors combine a theoretical analysis of contemporary academic approaches to the development of emotional intelligence among higher education students with an empirical assessment of the effectiveness of the authors' methodology for utilising information and communication technologies in the process of learning a foreign language. The research drew upon the potential of comprehensive, competence-based and systemic scientific approaches. Based on an analysis of the scientific literature and the study conducted using the authors' methodology, the pedagogical potential of multimedia presentations, the Quizlet, Quizlet Live and Wizer.me, LearningApps and other digital services in the development of emotional self-awareness, self-regulation, empathy, reflection and social interaction among higher education students. The dynamics of higher education students' emotional intelligence indicators were examined during the implementation of a 13-week foreign language teaching methodology utilising information and communication technologies. The study involved 192 students from three higher education institutions in Ukraine. A single-group quasi-experimental design with pre- and post-measurements was employed. For pedagogical assessment, a self-developed questionnaire comprising 20 statements grouped into five components was used: emotional self-awareness, emotional self-regulation, empathy, social and communication skills, academic motivation and reflection. Responses were assessed on a five-point Likert scale; the total score could range from 20 to 100 points. The novelty of the study lies in the development of a comprehensive methodology for integrating information and communication technologies into the process of foreign language learning, which combines digital, communicative and socio-emotional components of learning and ensures the holistic development of higher education students' emotional intelligence in line with the contemporary requirements of digital transformation and the internationalisation of the educational landscape.

Keywords: foreign language competence; information and communication technologies; digital technologies; professional training; foreign language; emotional intelligence.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

[1] N. Sánchez-Álvarez, M.Berrios Martos, N. Extremera. «A meta-analysis of the relationship between emotional intelligence and academic performance in secondary education: A multi-stream comparison». *Frontiers in psychology*, 2020, 11, 1517. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.01517. (in English)

[2] A.V. Morgun. «The Role of Emotional Intelligence in Social Communication: New Dimensions of Professional Interaction in the Educational Environment». *Innovative Pedagogy*, 2025, Vol. 26(2). pp. 98–105. https://doi.org/10.32782/ip/86.2.18. (in Ukrainian)

[3] Y.Shengyao, L.Xuefen, H. Jenatabadi, N. Samsudin, K. Chunchun, Z. Ishak. «Emotional intelligence impact on academic achievement and psychological well-being among university students: the mediating role of positive psychological characteristics». *BMC psychology*, 2024,12(1), 389. Accessed: Jun, 14, 2026 (in English)

[4] V. Yu. Bykov, O. M. Spirin, S. M. Ivanova, T. A. Vakaliuk, I. S. Mintii, A. V. Kilchenko. «Scientometric Indicators for Evaluating the Effectiveness of Pedagogical Research of Scientific Institutions and Educational Institutions». *Information Technologies and Learning Tools.* 2021, № 86(6). pp. 289-312. doi:10.33407/itlt.v86i6.4656. (in English)

[5] K. Osadcha, V.Osadchyi, V. Kruglyk, O. Spirin. «Analysis and Summarization of the Experience of Developing Adaptive Learning Systems in Higher Education». In Proceedings of the 1st Symposium on Advances in Educational Technology. 2022. Volume 2: AET; ISBN 978-989-758-558-6, SciTePress, pages 208-215. https://doi.org/10.5220/0010930000003364. (in English)

[6] L. A. Kartashova, A. M. Gurzhii, V. O. Zaichuk. T. M. Sorochan, F. M. «Zhuravlev Digital Twin of an Educational Institution: An Innovative Concept of Blended Learning». *Proceedings of the 1st Symposium on Advances in Educational Technology (AET 2020).* Cham : SciTePress, 2020, Vol. 2, pp. 300–310. DOI: https://doi.org/10.5220/0010931100003364. (in English)

[7] V.Kukharenko, V.Shunevych, H.Kravtsov. «Distance Course Examination». *Educational Technology Quarterly*, 2022, Vol. 2022, № 1. 1-19. https://doi.org/10.55056/etq.4. (in English)

[8] O. M. Markova, S. O. Semerikov, A. M. Striuk, «Cloud-based learning technologies: origins». *Information Technologies and Learning Resources*, 2015, 46(2), pp. 29–44. https://doi.org/10.33407/itlt.v46i2.1234. (in Ukrainian)

[9] M. M. Teslenko, I. V. Teslenko. «Emotional intelligence in the self-regulation of psychology students». *Scientific Notes. Series: Psychology,* 2024, Vol. 1, pp. 155–162. https://doi.org/10.32782/cusu-psy-2024-1-21. (in Ukrainian)

[10] I. Yakymchuk. «Self-regulation as a factor in the development of emotional resilience in trainee teachers». *Bulletin of the National Defence University of Ukraine*, 2021, Vol.63(5). pp. 141–147. https://doi.org/10.33099/2617-6858-2021-63-5-141-147. (in Ukrainian)

[11] S. Asatrian. «Features of the development and formation of emotional intelligence in psychology students». *Slobozhanskyi Scientific Bulletin. Psychology Series,* 2025, Vol. 1, pp. 7–11 https://doi.org/10.32782/psyspu/2025.1.1. (in Ukrainian)

[12] O. P. Liashch. «Features of the relationship between emotional intelligence and interpersonal interaction among adolescent boys». *Scientific Notes of the National University 'Ostrog Academy'. 'Psychology'*, 2016, Vol. 4, pp. 148–161. [Online]. Available: https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/7516/1/16.pdf (in Ukrainian) Accessed: 14 May 2026

[13] Y. Wang, F. Liu. «Emotional intelligence and second/foreign language achievement: A meta-analytic review». *Language Teaching Research*, 2023, 30(1), 449-469 https://doi.org/10.1177/13621688231152627. (in English)

[14] G.Deepika, J. Mary Jennifer. «Emotional intelligence and English as a second/foreign language learning: A systematic review using TCCM framework». *Frontiers in Psychology*, 2025, Vol.16. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2025.1722555. (in English)

[15] K.Shao, W.Yu, Z.Ji «An exploration of Chinese EFL students' emotional intelligence and foreign language anxiety». *The Modern Language Journal*, 2013. https://doi.org/10.1111/j.1540-4781.2013.12042.x. (in English)

[16] M. Dikmen. «EFL learners foreign language learning anxiety and language performance: A meta-analysis study». *International Journal of Contemporary Educational Research,* 2021, Vol. 8(3), 206-222. https://doi.org/10.33200/ijcer.908048. (in English)

[17] R. Wang, Q. Xu. «Emotional intelligence and language learning performance of EFL learners in China: chain mediating effects of willingness to communicate and foreign language learning boredom». *Frontiers in Psychology*. 2026, Vol.16, 1702948. https://doi.org/ 10.3389/fpsyg.2025.1702948. (in English)

[18] J. Mayer , P. Salovey, D. Caruso. «Emotional intelligence meets traditional standards for an intelligence». *Intelligence.* 1999, Vol.27*(*4), 267–298. https://doi.org/10.1016/S0160-2896(99)00016-1. (in English)

[19] K. Saarni. «Emotional competence: a developmental perspective». In: Bar-On, R., Parker, JDA (eds.). Handbook of Emotional Intelligence. San Francisco, California, USA: Jossey-Bass; 2000, pp. 68–91. (in English)

[20] N. Gandía-Carbonell, C. Molla-Esparza, S. Lorente, P. Viguer, J.-M. Losilla. «Strategies to assess and promote the socio-emotional competencies of university students in the socio-educational and healthcare fields: A scoping review». *PLOS ONE*. 2025, Vol.20(5), e0324531. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0324531. (in English)

[21] D. Goleman. «Emotional Intelligence». New York: Bantam Books. 1995.

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.